

Posudek vedoucího diplomové práce Martina Michaličky "Sankce za správní delikty a ochranná opatření"

Předložená diplomová práce o rozsahu 83 stran je kromě stručného úvodu a závěru rozčleněna do několika kapitol. Po úvodu zařadil autor kapitolu o pojmech sankce a trestu a o rozdílech soudních a správních trestů. Další kapitola se zabývá pojmem správní trest a účelem správního trestu. Následuje kapitola nazvaná "Klasifikace správních trestů", obsahující spíše výčet trestů za jednotlivé druhy správních deliktů. V páté kapitole se autor věnuje ukládání správních trestů (otázkou kritérií, otázkou ukládání sankcí při souběhu správních deliktů). Dále se stručně zmiňuje o výkonu správních trestů. Další kapitola pojednává o efektivitě ukládání správních trestů z pohledu ekonomické analýzy práva. Před závěrem autor shrnuje vlastní názory na současné správní tresty a úroveň právní úpravy jejich ukládání.

Diplomant se ve své práci zaměřil především na účel správních trestů, z tohoto pohledu zkoumá jednotlivé tresty, které je možno ukládat za různé druhy správních deliktů. Dále podrobněji zkoumal hlediska pro uložení správního trestu, zejména se zabýval hlediskem osobních a majetkových poměrů pachatele správního deliktu. Pokusil se také popsat jeden z ekonomických pohledů na určení optimální výše trestu při jeho právní úpravě a při ukládání v jednotlivém případě. Kladně lze hodnotit samostatný přístup autora k zpracovávanému tématu a vyjádření vlastních názorů. Tím, že autor zvolil při zpracování kapitoly o jednotlivých druzích trestů pohled jejich účelu, působí tato část popisně a stranou zůstala řada teoretických i aplikačních problémů. Korektura práce měla být provedena pečlivěji, v textu je mnoho překlepů a chyb, některé věty působí nesrozumitelně. Citace pramenů není vždy formálně ani obsahově správná (např. chybná citace zákona o trestní odpovědnosti právnických osob - jde o zákon č. 418/2011 Sb., odkaz č. 51 a str. 33 neodpovídá stavu právní úpravy k 30. 4. 2012 - úprava přestupků pro bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích byla přesunuta z přestupkového zákona do zákona o silničním provozu).

Z jednotlivých připomínek, resp. námětů do diskuse při ústní obhajobě lze uvést např.

- str. 9 - co znamená "formulace skutkových podstat různých druhů trestů"?
- str. 12 an.- bylo by vhodnější trestněprávní teorie o účelu trestu jasněji rozčlenit, např. za pomoci číslování,
- str. 23 - není jasný závěr o významu zásady subsidiarity správního postihu ve vztahu ke správním trestům,
- str. 24 - jaké má soud možnosti změnit správní praxi do budoucna? Zásada ne bis in idem znamená nikoli zákaz dvojího stíhání, ale dvojího potrestání.
- str. 27 - jakou má souvislost s řešeným problémem otázka místní příslušnosti správního orgánu?

- str. 28 - není jasné rozlišení situací ve vztahu ke zvláštním zákonům (bylo možná vhodné uvést příklady),
- str. 29 - upozornit lze na Nález ÚS 14/09 ze dne 25. 10. 2011 (pokuty a další sankce za porušení pravidel silničního provozu, trestněprávní a správní trestání), který není v práci zmíněn,
- str. 30 - sotva lze souhlasit s poslední větou na této straně,
- str. 36 - lze uložit ochranné opatření pouze v těch případech, kdy to zákon stanoví? Musí být omezující opatření ukládána jen v územním obvodu správního orgánu, který je ukládá?
- str. 38 - naprosto nesrozumitelná je definice "Jiné správní delikty jsou hmotněprávní delikty, které nejsou přestupky ani veřejnými správními delikty",
- str. 40 a 41 - přechod odpovědnosti i povinnosti zaplatit uloženou pokutu na právní nástupce již náš právní řád zná.
- str. 42 - není jasný rozdíl mezi organizací veřejné správy a veřejnoprávní institucí nadanou disciplinární, kázeňskou pravomocí,
- str. 65 - nástin možných přístupů není zcela srozumitelný.

Přes uvedené nedostatky a konkrétní připomínky doporučuji diplomovou práci k ústní obhajobě. Pří ní by se mohl diplomant vyjádřit k těmto otázkám:

1. K čemu správní orgán přihlíží při ukládání sankce, když hlediska v příslušném zákoně nejsou upravena? Je možné tam, kde je taxativní výčet hledisek, přihlížet i k hlediskům dalším?
2. Je katalog současných správních trestů dostatečný nebo by měly být v nové právní úpravě zavedeny i tresty další (příp. které)?

V Praze dne 11. 5. 2012

JUDr. Helena Prášková, CSc.